

RISIKORAPPORT 2015

GER-nr. 80050410

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Risikostyring	
	Risikostyring generelt	3
2.	Kapitalgrundlag	7
3.	Tilstrækkeligt kapitalgrundlag og solvensbehov	8
	- herunder beskrivelse af intern proces samt solvensbehovsmodel	
4.	Modpartsrisiko	12
5.	Markedsrisiko	13
6.	Eksponering i aktier m.v. som ikke indgår i handelsbeholdningen	14
7.	Eksponering for renterisiko i positioner udenfor handelsbeholdningen	15
8.	Kreditrisiko	16

RISIKOSTYRING GENERELT

Risikostyring generelt

GrønlandsBANKEN arbejder med en afbalanceret risikoprofil.

Bankens bestyrelse har løbende opmærksomhed på bankens risici og følger regelmæssigt op herpå.

Bestyrelsen har med udgangspunkt i bankens forretningsmodel, fastlagt overordnede rammer og principper indenfor de forskellige risikoområder. Banken udvikler løbende sine værktøjer til identifikation og styring af risici.

Bestyrelsen har nedsat et revisions- og risikoudvalg. Revisions- og risikoudvalget består af den samlede bestyrelse, hvorfor det er fundet mest hensigtsmæssig at bevare den samme struktur som i bestyrelsen således bestyrelsesformanden også er formand for revisions- og risikoudvalget.

Revisions- og risikoudvalgets opgaver omfatter i al væsentlighed overvågning af:

- regnskabsaflæggelsesprocessen
- om bankens interne kontrolsystem og risikosystemer fungerer effektivt
- bankens risikoprofil
- den lovpligtige revision af årsrapport
- kontrol med revisors uafhængighed

I den forbindelse er bankens kontrolmiljø for opgørelse af de væsentlige regnskabsmæssige skøn gennemgået og vurderet.

Udvalget mødes umiddelbart forud for bestyrelsesmøderne.

Det skal bemærkes, at Grønland ikke er omfattet af de danske regler om nedsættelse af revisions- og risikoudvalg, men at reglerne i praksis følges.

Risikostyringsfunktionen er forankret i Direktionen. Den daglige styring af risici foretages af bankens Kredit/udlandsafdeling, mens der foretages uafhængig kontrol heraf i Regnskabsafdelingen.

GrønlandsBANKEN anvender standardmetoden for kredit- og markedsrisici samt basisindikatormetoden for operationelle risici.

De væsentligste risici som knytter sig til driften af GrønlandsBANKEN og som har betydning for bankens vækst, indtjening og finansielle indstilling, er følgende:

Kreditrisiko: Risiko for tab som følge af, at kunder eller modparter misligholder indgåede betalingsforpligtelser.

Markedsrisiko: Risiko for tab som følge af, at dagsværdien af finansielle instrumenter og afledte fi-

RISIKOSTYRING GENERELT

nansielle instrumenter fluktuerer som følge af ændringer i markedspriser. GrønlandsBANKEN henregner tre typer risici til markedsrisikoområdet: renterisiko, valutarisiko og aktierisiko.

Likviditetsrisiko: Risiko for tab som følge af, at finansieringsomkostningerne stiger uforholdsmæssigt meget, risikoen for at banken forhindres i at opretholde den vedtagne forretningsmodel som følge af manglende finansiering/funding eller ultimativt risikoen for, at banken ikke kan honorere indgåede betalingsforpligtelser ved forfald som følge af manglende finansiering/funding.

Operationel risiko: Risiko for at banken helt eller delvist må tage økonomiske tab som følge af utilstrækkelige eller uhensigtsmæssige interne procedurer, menneskelige fejl, IT-systemer mm.

Risiko på kapitalgrundlaget: Risiko for at banken ikke kan opfylde lovens minimumskrav til kapitalprocent samt at overholde det individuelle solvensbehov.

Kreditrisiko

Det er GrønlandsBANKENS målsætning på kreditområdet at begrænse tab på udlån, kreditter og garantier. Tabsbegrænsningen sker dog under hensyntagen til, at kreditområdet er bankens væsentligste indtjeningsområde og der sker derfor løbende vurdering af indtjening og risiko.

GrønlandsBANKENS styring af kreditrisici sker via udarbejdede politikker og forretningsgange, som bankens bestyrelse har fastlagt, med henblik på at udlånsvirksomheden sker til kunder, der via soliditet og indtjening sikrer en god kreditkvalitet i forhold til den betalte marginal.

Kreditter, lån og garantier bevilges på forskellige niveauer i banken afhængigt af engagementets størrelse og risiko. Der sker en løbende opfølgning på alle udlån og garantier over en nærmere fastlagt grænse for at sikre, at eventuelle tegn på kundens svigtende betalingsevne identificeres så tidligt som muligt, og derved giver mulighed for, i dialog med kunden, at afværge tab.

Koncentrationsrisiko

Bankens risikokoncentration i udlån og garantier indgår som en del af kreditrisikostyringen. Bankens søger en passende fordeling på udlån og garantier til hhv. erhverv og privat. Endvidere søges en afbalanceret branchefordeling af udlån og garantier til erhverv. Fordelingen vurderes passende henset til den mulige branchemæssige spredning i bankens markedsområde.

Eksponeringer med en kunde eller en gruppe af indbyrdes forbundne kunder må efter fradrag for særlige sikrede krav ikke overstige 25 % af kapitalgrundlaget i henhold til Lov om Finansiell Virksomhed § 145. Der sker kvartalsvis indberetning til Finanstilsynet om dette forhold.

GrønlandsBANKEN har en politik om, at summen af store eksponeringer ikke må overstige 100 % af kapitalgrundlaget.

RISIKOSTYRING GENERELT

Markedsrisiko

Det er bankens målsætning at minimere de tab der kan opstå som følge af bl.a. uforudsigelig udvikling på de finansielle markeder.

Politik:

GrønlandsBANKENS markedsrisiko styres ved fastsatte limits på en lang række af risici.

Positioner i aktier og valuta er fastsat med en ramme i forhold til kernekapital efter fradrag.

Aktieporteføljen udgør 2015 tkr. 84.750 heraf sektoraktier tkr. 63.636.

Positioner i rentefordringer skal holdes indenfor en given renterisiko på maksimalt 3 %. Ultimo 2015 udgjorde den samlede renterisiko 1,1 % af kernekapitalen efter fradrag. Banken har outsourcet porteføljestyringen af beholdningen af obligationer til ekstern forvalter. Forvalteren er underlagt en risikoramme med en maximal varighed på 1,5 år.

GrønlandsBANKEN har en begrænset position i fremmed valuta. Valutaeksponeringen ultimo 2015, målt ved valutaindikator 1, udgør tkr. 47.124, hvilket svarer til 5,6 % af kernekapital efter fradrag.

Opgørelse og overvågning sker på daglig basis og direktion og bestyrelse modtager løbende rapportering ud fra nærmere fastlagte retningslinjer.

Likviditetsrisiko

GrønlandsBANKEN har en målsætning om, at sikre et tilstrækkeligt og stabilt likvidt beredskab og en konstant overdækning på mellem 125 % og 150 % i forhold til lovens krav. GrønlandsBANKENS minimumsgrænse for overdækning er på 75 %.

Ultimo 2015 var bankens overdækning på 203,9 %.

Politik:

Bankens likvide beredskab styres ved at opretholde tilstrækkelige likvider, ultralikvide værdipapirer, evnen til at lukke markedspositioner samt udnyttelse af lines og committede lines.

GrønlandsBANKEN har en stærk kapitalbase og indlånsoverskud. På trods heraf har banken sikret en bekræftet kreditfacilitet hos et andet pengeinstitut.

Opgørelse og overvågning sker på daglig basis og direktionen og bestyrelsen modtager løbende rapportering ud fra nærmere fastlagte retningslinjer.

RISIKOSTYRING GENERELT

Operationel risiko

Det er GrønlandsBANKENS målsætning, at de operationelle risici til stadighed begrænses under hensyntagen til de omkostninger der er forbundet hermed.

Banken har udarbejdet politik og beredskabsplan for fysiske katastrofer og IT nedbrud. Bankens IT drift foretages på Bankernes EDB Central (BEC). Banken følger nøje de anbefalinger og anvisninger der kommer derfra ligesom banken ikke foretager selvstændig udvikling af IT systemer.

Interne procedurer er baseret på skriftlige forretningsgange og arbejdsbeskrivelser ligesom der foretages kontroller på tværs i organisationen.

Banken vurderer løbende outsourcing af driftsområder, der ikke har betydning for bankens konkurrencekraft.

Ultimo 2015 har banken outsourcet følgende områder:

- Intern revision
- Clearing
- Mellemværender
- Udlandsbetalinger
- Fondskundeordrer

Risiko på kapitalgrundlaget

GrønlandsBANKEN har en stærk kapitalbase og en kapitalprocent ultimo 2015 på 20,8 %.

Kapitalopgørelsen er foretaget efter de nye regler i CRR forordningen. Ultimo 2014 var bankens kapitalprocent på 20,3 %.

Opgørelse og overvågning sker på månedlig basis og direktion og bestyrelse modtager løbende rapportering ud fra nærmere fastlagte retningslinjer.

KAPITALGRUNDLAG

Opgørelse af kapitalgrundlaget i 1.000 kr.

	2015	2014
Egenkapital	914.282	909.872
Foreslået udbytte, regnskabsmæssig påvirkning	-99.000	-99.000
Regnskabsmæssig værdi af foreslået udbytte	31.482	31.482
Fradrag for opskrivningshenlæggelse i 2014	0	-16.547
Fradrag for forsigtig værdiansættelse	-1.151	0
Egentlig kernekapital	845.613	825.807
Kapitalgrundlag	845.613	825.807

Banken har ikke optaget supplerende, statslig hybrid eller anden ansvarlig lånekapital.

TILSTRÆKKELIGT KAPITALGRUNDLAG OG SOLVENSBEHOV

I henhold til lovgivningen fastsætter bestyrelse og direktion GrønlandsBANKENS individuelle solvensbehov. Fastsættelse af solvensbehovet vurderes løbende af bestyrelse og direktion. Drøftelserne tager udgangspunkt i et notat som indeholder forslag til størrelsen af den interne kapital (solvensbehovet). På baggrund af drøftelserne træffer bestyrelsen en afgørelse om opgørelsen af bankens interne kapital (solvensbehovet), som skal være tilstrækkelig til at dække bankens risici og understøtte nuværende og kommende aktiviteter. Notatet udarbejdes af regnskabschefen.

Herudover drøfter bestyrelsen mindst en gang om året indgående opgørelsesmetoden for bankens interne kapital (solvensbehov), herunder hvilke risikoområder og stressniveauer der bør tages i betragtning ved beregningen af den interne kapital (solvensbehovet).

Den interne kapital (solvensbehovet) opgøres efter en 8+ metode, der omfatter de risikotyper, som det vurderes, at der skal afdækkes med kapital: kreditrisiko, markedsrisiko, operationelle risici og øvrige risici, samt tillæg som følge af lovbestemte krav. Vurderingen tager udgangspunkt i bankens risikoprofil, kapitalforhold samt fremadrettede betragtninger, herunder budgettet.

Finanstilsynet har udsendt "Vejledning om tilstrækkelig kapitalgrundlag og solvensbehov for kreditinstitutter". Derudover har Lokale Pengeinstitutter udsendt en solvensbehovsmodel som bygger på 8+ metoden, hvor der tages udgangspunkt i minimumskravet på 8 % af de risikovægtede poster (søjle I-kravet) med tillæg for risici og forhold, som ikke fuldt afspejles i opgørelsen af de risikovægtede poster.

Endvidere har Finanstilsynet opstillet benchmarks for, hvornår tilsynet som udgangspunkt vurderer, at der skal afsættes tillæg i solvensbehovet, hvor søjle I ikke er tilstrækkelig for de enkelte risikoområder.

Udover de benchmarks og risikoområder som opstilles af Finanstilsynet, vurderer banken på alle områder om de angivne benchmarks er tilstrækkelige for GrønlandsBANKEN.

Andre risikoområder, der er vurderet i relation til fastsættelse af solvensbehovet.

- Privatsegmentering
- Eksterne risici forbundet med lovgivning og compliance
- Andre forhold – rekruttering, metoderisiko mm.

Fastsættelsen af disse områders indflydelse på solvensbehovsprocenten er enten beregnet direkte via supplerende beregninger eller ved at ledelsen skønsmæssigt har vurderet disse risikoområders indflydelse på opgørelsen af solvensbehovet.

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen, er efter GrønlandsBANKENS opfattelse dækkende for alle de risikoområder, lovgivningen kræver, at bankens ledelse skal tage højde for ved fastsættelsen af solvensbehovet samt de risici som ledelsen finder, at GrønlandsBANKEN har påtaget sig. Derudover skal bestyrelse og direktion vurdere, hvorvidt kapitalgrundlaget er tilstrækkeligt til at understøtte kommende aktiviteter.

TILSTRÆKKELIGT KAPITALGRUNDLAG OG SOLVENSBEHOV

Banken følger nedenstående skabelon ved opgørelse af den interne kapital (solvensbehovet)

	1.000 kr.	%
1) Søjle I-kravet (8 pct. af den samlede risikoeksponering)		8
+ 2) Indtjening (kapital til risikodækning som følge af svag indtjening)		
+ 3) Udlånsvækst (kapital til dækning af organisk vækst i forretningsvolumen)		
+ 4) Kreditrisici, heraf 4a) Kreditrisici på store kunder med finansielle problemer 4b) Øvrig kreditrisici 4c) Koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer 4d) Koncentrationsrisiko på brancher		
+ 5) Markedsrisici, heraf 5a) Renterisici 5b) Aktierisici 5c) Valutarisici		
+ 6) Likviditetsrisici (kapital til dækning af dyrere likviditet)		
+ 7) Operationelle risici (kapital til dækning af operationelle risici udover søjle I)		
+ 8) Gearing (kapital til dækning af risici som følge af høj gearing)		
+ 9) Eventuelle tillæg som følge af lovbestemte krav		
Total = kapitalbehov/solvensbehov - Heraf til kreditrisici (4) - Heraf til markedsrisici (5) - Heraf til operationelle risici (7) - Heraf til øvrige risici (2+3+6+8) - Heraf tillæg som følge af lovbestemte krav (1+9)		
Den samlede risikoeksponering		

TILSTRÆKKELIGT KAPITALGRUNDLAG OG SOLVENSBEHOV

GrønlandsBANKENs opgjorte individuelle kapitalbehov efter 8+ model

i 1.000 kr.	2015		2014	
	Kapitalbehov	Solvensbehov	Kapitalbehov	Solvensbehov
Søjle I-kravet	325.659	8,0 %	325.338	8,0 %
Kreditrisiko	68.123	1,7 %	62.556	1,5 %
Markedsrisiko	14.169	0,4 %	10.078	0,3 %
Operationel risiko	5.500	0,1 %	5.000	0,1 %
Øvrig risiko	9.038	0,2 %	11.533	0,3 %
Kapital-og solvensbehov	422.489	10,4 %	414.505	10,2 %

Banken har på baggrund af det beregnede kapitalkrav opgjort en umiddelbar overdækning på 423.124 tkr. som udgør forskellen mellem det nuværende kapitalkrav (solvensbehov) og den faktiske kapital (kapitalprocent)

Overdækning ultimo 2015

i 1.000

Kapitalgrundlag	845.613
Tilstrækkelig kapital	422.489
Overdækning	423.124
Kapitalprocent	20,8 %
Krav til intern kapital (solvensbehov)	10,4 %
Solvensmæssig overdækning i %-point Overdækning	10,4 %

Det er indtil videre bestyrelsens mål, at GrønlandsBANKENs kapitalprocent er ca. 8-10 %-point over bankens individuelle solvensbehov. På grund af forventning om SIFI-udpegning i løbet af 2016, vurderer bestyrelsen at en overdækning på 10,4 er acceptabel, indtil nye krav, er implementeret og et nyt kapital- og solvensoverdækningsmål kan vurderes.

Kreditrisiko: Risiko for tab som følge af, at debitorer eller modparter misligholder indgåede betalingsforpligtelser, ud over hvad der er dækket i søjle 1, herunder store kunder med finansielle problemer, koncentrationsrisiko på individuelle eksponeringer og brancher.

Markedsrisiko: Risiko for tab som følge af potentielle ændringer i renter, aktiekurser samt valutakurser, udover hvad der er dækket af søjle 1. Der tages udgangspunkt i de maksimale risici, som banken kan påtage sig indenfor de grænser, som bestyrelsen har sat for direktionens beføjelser til at tage markedsrisici i henhold til lov om finansiel virksomhed.

TILSTRÆKKELIGT KAPITALGRUNDLAG OG SOLVENSBEHOV

Operationel risiko: Risiko for tab som følge af u hensigtsmæssige eller mangelfulde interne procedurer, menneskelige fejl, IT- systemer mm og eksterne begivenheder, herunder juridiske risici, udover hvad der er dækket af søjle 1. Banken anvender basisindikatormetoden til at opgøre solvenskravet til den operationelle risiko.

Øvrig risiko: Eventuel kapital til risikodækning som følge af svag indtjening, eventuel kapital til dækning af vækst i forretningsvolumen samt eventuel kapital til dækning af dyrere likviditet fra professionelle investorer.

Andre risikoområder, der er vurderet i relation til fastsættelse af solvensbehovet.

- Privatsegmentering
- Eksterne risici forbundet med lovgivning og compliance
- Andre forhold – rekruttering, metoderisiko mm.

Fastsættelsen af disse områders indflydelse på solvensbehovsprocenten er enten beregnet direkte via supplerende beregninger eller ved at ledelsen skønsmæssigt har vurderet disse risikoområders indflydelse på opgørelsen af solvensbehovet.

De risikofaktorer, der er medtaget i modellen, er efter GrønlandsBANKENS opfattelse dækkende for alle de risikoområder, lovgivningen kræver, at bankens ledelse skal tage højde for ved fastsættelsen af solvensbehovet samt de risici som ledelsen finder, at GrønlandsBANKEN har påtaget sig. Derudover skal bestyrelse og direktion vurdere, hvorvidt kapitalgrundlaget er tilstrækkeligt til at understøtte kommende aktiviteter.

i 1.000 kr.

Risikovægtede eksponeringer	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Kreditrisiko	3.375.264	3.396.490
Markedsrisiko	149.519	117.360
Operationel risiko	545.958	552.871
Vægtede poster i alt	4.070.741	4.066.721

Risikovægtede poster på markedsrisiko	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Gældsinstrumenter	124.299	94.592
Aktier	0	0
Valutakursrisiko	25.220	22.768
Vægtede poster i alt	149.519	117.360

MODPARTSRISIKO

Modpartsrisiko – afledte finansielle instrumenter

GrønlandsBANKEN anvender markedsværdimetoden for modpartsrisiko til at opgøre eksponeringens størrelse og risikovægtning for afledte finansielle instrumenter.

Markedsværdimetoden er beskrevet nedenfor, og den følger beskrivelsen i bilag 16 i kapitaldækningsbekendtgørelsen.

Ved markedsværdimetoden indgår markedsværdien af kontrakter med positiv markedsværdi og hovedstolene af samtlige kontrakter i kapitaldækningsbekendtgørelsen. Markedsværdien af kontrakterne indgår med vægtene for de pågældende kontraktens løbetid, og med vægten for de pågældende modparter. Da GrønlandsBANKEN udelukkende anvender derivater til afdækning af åbne poster på fastforrentede udlån, valutarisiko på værdipapirer samt delvis afdækning af renterisiko, har den positive markedsværdi af derivaterne ingen indflydelse på fastsættelsen af det tilstrækkelige kapitalgrundlag.

I bankens bevillingsproces og i den almindelige engagementsovervågning tages der højde for den beregnede eksponeringsværdi, således at det sikres at denne ikke overstiger den bevilgede kreditgrænse på modparten.

Værdien af bankens samlede modpartsrisiko opgjort efter markedsværdimetoden er opgjort til tkr. 13.380 pr. ultimo 2015.

MARKEDSRISIKO

Markedsrisiko

Opgørelse af solvensrisici på markedsrisikoområdet

Risici relateret til handelsbeholdningen
i 1.000 kr.

Risikovægtede poster på markedsrisiko

	Ultimo 2015	Ultimo 2014
Gældsinstrumenter	124.299	94.592
Aktier	0	0
Valutakursrisiko	25.220	22.768
Vægtede poster i alt	149.519	117.360

EKSPONERINGER I AKTIER M.V. SOM IKKE INDGÅR I HANDELSBEHOLDNINGEN

Eksponeringer i aktier m.v. som ikke indgår i handelsbeholdningen

GrønlandsBANKEN har i samarbejde med andre pengeinstitutter erhvervet aktier i en række sektorselskaber. Disse sektorselskaber har til formål at understøtte pengeinstitutternes forretning indenfor betalingsformidling, IT, pension, investeringsforeninger mv. GrønlandsBANKEN påtænker ikke at sælge disse aktier, idet en deltagelse i disse sektorselskaber anses for nødvendig for at drive et lokalt pengeinstitut. Aktierne betragtes derfor som værende udenfor handelsbeholdningen.

I flere af sektorselskaberne omfordeles aktierne således, at pengeinstitutternes ejerandele hele tiden afspejler det enkelte pengeinstituts forretningsomfang med sektorselskabet. Omfordelingen sker typisk med udgangspunkt i sektorselskabets indre værdi. GrønlandsBANKEN regulerer på den baggrund den bogførte værdi af disse aktier kvartalsvist, halvårligt eller helårligt – afhængig af hyppigheden af nye informationer fra det enkelte sektorselskab. Den løbende regulering bogføres i henhold til reglerne over resultatopgørelsen

I andre sektorselskaber omfordeles aktierne ikke, men værdiansættes derimod typisk med udgangspunkt i den senest kendte handel, alternativt beregnes værdien med udgangspunkt i en anerkendt værdiansættelsesmetode. Reguleringer i den bogførte værdi af aktierne i disse selskaber tages ligeledes over resultatopgørelsen.

Bankens samlede position i sektoraktier udgør tkr. 63.636.

Udover aktier i sektorvirksomheder besidder GrønlandsBANKEN unoterede aktier i nogle få grønlandske virksomheder, som banken har indgået samarbejde med. Disse aktier værdiansættes til kostpris med fradrag for eventuelle nedskrivninger. I lighed med aktierne i sektorselskaberne påtænker banken ikke at sælge disse aktier.

Bankes samlede position i disse aktier udgør tkr. 2.735.

EKSPONERINGER FOR RENTERISIKO I POSITIONER UDEFOR HANDELSBEHOLDNINGEN

Eksponeringer for renterisiko i positioner udenfor handelsbeholdningen

Bankens renterisiko for eksponeringer i positioner udenfor handelsbeholdningen består af:

Udlån og tilgodehavender hos kreditinstitutter og fastforrentede indlån

Indlån og gæld til kreditinstitutter

Bankens beholdning af erhvervsobligationer

GrønlandsBANKEN har ultimo 2015 en renterisiko på eksponering i positioner udenfor handelsbeholdningen på tkr. 5.002. Renterisikoen opgøres dagligt.

KREDITRISIKO

Kreditrisici

De væsentligste risici i GrønlandsBANKEN vedrører kreditrisici. Bankens risikostyringspolitikker er derfor tilrettelagt med henblik på at sikre, at transaktioner med kunder og kreditinstitutter til stadighed ligger inden for de af bestyrelsen vedtagne rammer og forventede sikkerhed. Der er endvidere vedtaget politikker, der begrænser eksponeringen i forhold til ethvert kreditinstitut, som banken har forretninger med.

Kreditgivning

Bankens bestyrelse har fastlagt rammer for at sikre, at bankens udlånsvirksomhed sker til kunder, der via soliditet, indtjening og likviditet er i stand til at overholde forpligtelserne overfor banken. Kreditkvaliteten tilstræbes holdt på et højt niveau for at sikre et stabilt grundlag for den fremtidige udvikling og det tilstræbes, at der er et afbalanceret forhold mellem påtagne risici og det af banken opnåede afkast.

Kreditgivning bygger på forsvarlig risikotagning og risikospredning, hvor risikovilligheden er afstemt med låntagers forhold.

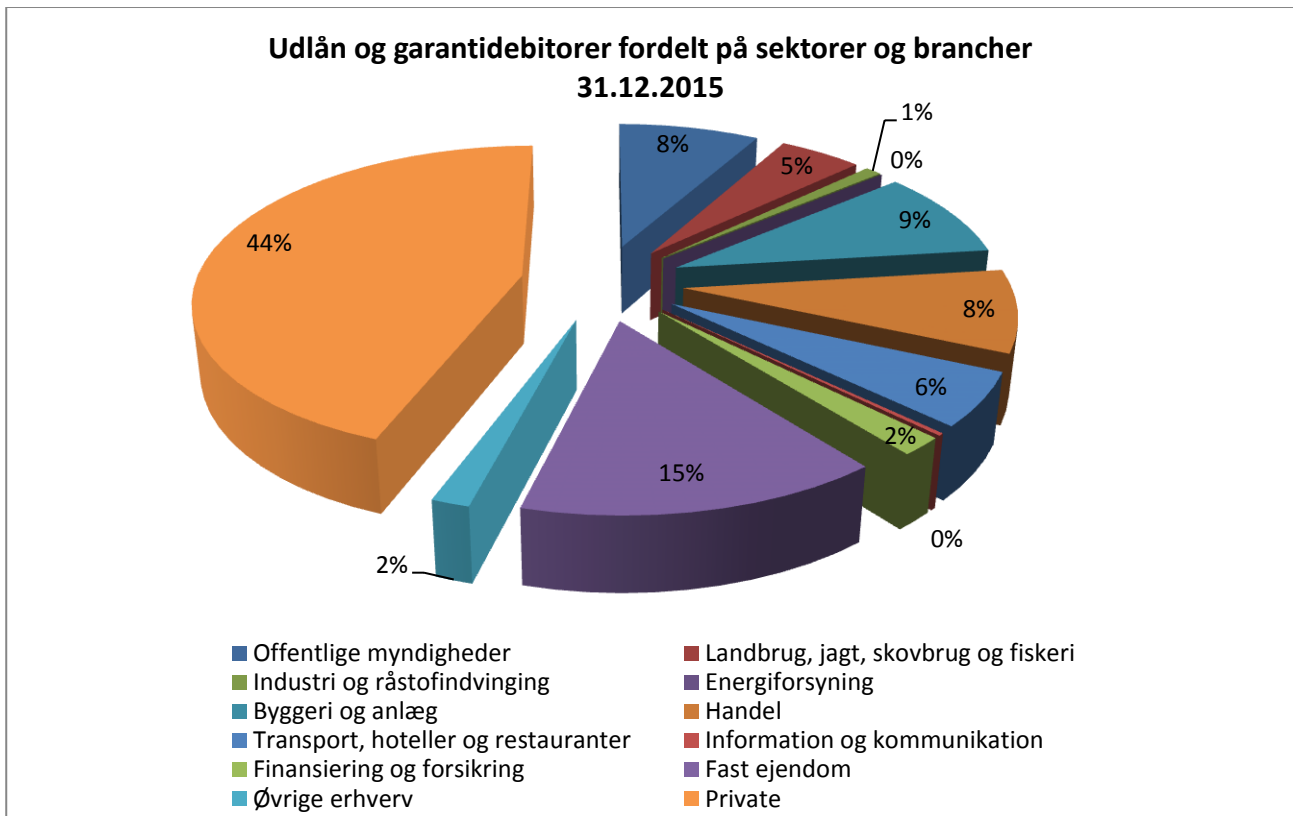
Blandt andet gælder

- at der som hovedregel alene ydes udlån mv. til kunder, med helkundeforhold i banken.
- at udlån mv. til erhvervskunder som hovedregel kun ydes til kunder med erhvervsaktivitet i Grønland.
- at udlån mv. til privatkunder som hovedregel kun ydes til kunder med bopæl i Grønland eller til kunder, der tidligere har haft bopæl i Grønland.
- at udlån mv. til såvel privatkunder, som erhvervskunder alene sker til kunder med tilfredsstillende bonitet. Kreditgivning til kunder med OIV eller væsentlige svaghedstegn, vil kun ske undtagelsesvist. GrønlandsBANKEN er dog bevidst om sin størrelse i og betydning for lokalområdet og medvirker i mindre omfang til nyetablering af mindre erhvervsvirksomheder med en noget højere risikoprofil, samt støtter op om nuværende kunder, hvor det vurderes, at de økonomiske vanskeligheder er af midlertidig karakter.
- en række finansieringer, herunder finansiering af udenlandske aktiviteter, projektfinansiering og finansiering af investeringsprodukter sker med skærpet overvågning og kan alene bevilges af bankens direktør eller vicedirektør.

Risikospredning

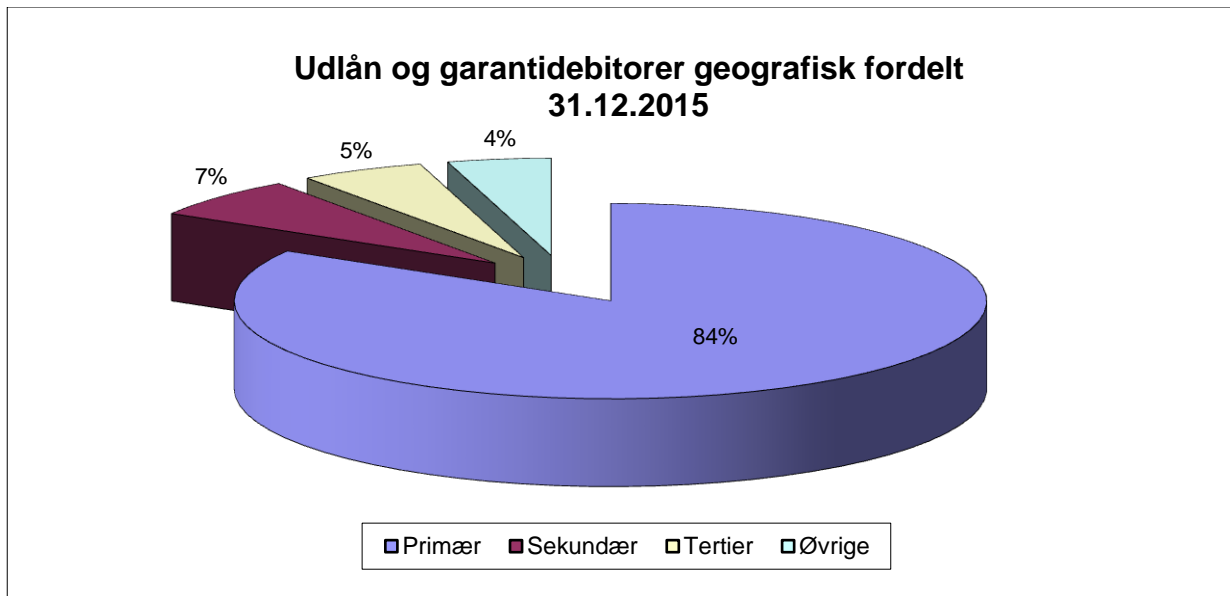
Grønlandsbanken ønsker at sprede sin kreditrisiko mellem udlån til private og udlån til erhverv. Eksponering til erhverv og offentlige myndigheder må således maksimalt udgøre 65 % af de samlede eksponeringer.

Samtidig ønskes en risikospredning til erhverv ved fornuftig spredning på brancher. Der ønskes således ikke udlån til enkelte brancher på mere end 15 %, dog undtaget "Fast ejendom og "gennemførelse af byggeprojekter", hvor eksponeringen samlet må udgøre op til 25 %.

KREDITRISIKO

Den geografiske spredning af bankens udlån og garantier er fordelt på de fire kommunale hovedbyer (primær), mindre byer (sekundær), bygder og småbyer (tertiær) og udland (øvrige). Iflg. bankens forretningsmodel er udlån og garantier udenfor Grønland maksimeret til 10 % af de samlede udlån og garantier.

KREDITRISIKO

Banken ønsker ikke en høj eksponering mod eksponeringer, der udgør over 10 % af bankens kapitalgrundlag. På grund af bankens størrelse og finansielle rolle i Grønland accepteres dog en række store eksponeringer med store virksomheder i Grønland. Det kan kun helt undtagelsesvist accepteres, at eksponeringer kan overstige 15 % af bankens kapitalgrundlag.

Den samlede sum af "store eksponeringer" må maksimalt udgøre 100 % af bankens kapitalgrundlag.

Store eksponeringer – antal	6	3
Større end 20 % af kapitalgrundlaget	0	0
15-20 % af kapitalgrundlaget	0	0
10-15 % af kapitalgrundlaget	6	3
I procent af kapitalgrundlaget	69,9	40,0

Finanstilsynets forventes pr. 1/1 2018 at indføre en ny beregningsmetode og grænseværdi for "store eksponeringer". På nuværende tidspunkt overholdes denne nye forventede grænseværdi med pæn margin.

KREDITRISIKO

Bevillingsprocedurer

Kreditter, lån og garantier bevilges på forskellige niveauer i banken afhængig af eksponeringernes størrelse, risiko og type. Ved finansiering til en række særskilte aktiviteter og bevilling til kunder, hvorpå der er foretaget værdiregulering er bevillingsproceduren skærpet og bevillinger – uanset størrelse kan alene ske i bankens centrale kreditafdeling og i nogle tilfælde alene foretages af bankens direktør eller vicedirektør. Større eksponeringer bevilges af bankens bestyrelse.

Overvågning

Styring og overvågning af kreditgivning og overholdelse af bankens kreditpolitik sker centralt i bankens kreditafdeling.

Overholdelse af bankens kreditpolitik sker ved gennemgang af de bevillinger, der sker på kreditafdelings-niveau og derover, samt ved stikprøvekontroller i de enkelte afdelinger.

Vurdering af eksponeringernes bonitet og vurdering af behov for værdiregulering sker kvartalsvist. Ved alle eksponeringer over kr. 10.000 sker en maskinel udvælgelse, med henblik på en efterfølgende individuel vurdering. Uanset den maskinelle udvælgelse sker en individuel vurdering af alle eksponeringer større end kr. 1.000.000, samt alle eksponeringer med større overtræk eller overtræk ældre end 90 dage.

Den maskinelle udvælgelse sker efter kriterier som svag formue, ikke tilfredsstillende rådighedsbeholdning, svage regnskabsresultater, overtræk/misligholdelse mv.

Sikkerheder

Grønlandsbanken ønsker ved kreditgivning en passende sikkerhedsmæssig afdækning.

Ved finansiering består sikkerhederne primært af

- pant i private beboelsesejendomme, primært i Grønland
- pant i erhvervsjendomme til eget brug
- pant i udlejningsejendomme (beboelse og erhverv)
- pant i løsøre, biler, både, snescootere, driftsmateriel mv.
- pant i fiskefartøjer
- pant i fiskerettigheder
- pant i letrealisable værdipapirer
- kationer
- transporter
- pant i anparter/aktier i de selskaber, hvortil der er ydet kredit

KREDITRISIKO

Værdiansættelsen af sikkerhederne sker principielt ud fra dagsværdi.

- pant i private beboelsesejendomme beliggende i bankens filialbyer ansættes til 75 % af dagsværdi.
- pant i erhvervsejendomme beliggende i bankens filialbyer ansættes til 60 % af dagsværdi.
- pant i udlejningsejendomme vurderes ved større ejendomseksponeringer på baggrund af udlejningsforhold, afkastkrav, beliggenhed, vedligeholdelsesstand mv. Pantets værdi ansættes til 60 – 75 %, af dagsværdi.
- pant i ejendomme uden for bankens filialbyer, værdiansættes ikke sikkerhedsmæssigt.
- pant i løsøre vurderes generelt til mellem 60 og 75 % af dagsværdi.
- pant i fiskefartøjer vurderes til maksimalt 60 % af dagsværdi.
- pant i fiskerettigheder vurderes til maksimalt 60 % af dagsværdi.
- pant i let realisable værdipapirer vurderes til mellem 50 – 90 % af den officielle kursværdi.
- kautioner stillet af offentlige myndigheder, vurderes sikkerhedsmæssigt til pålydende værdi.
- øvrige sikkerheder er ikke sikkerhedsmæssigt værdisat.

De foretagne "haircut" på de enkelte sikkerheder vurderes at kunne dække omkostninger ved overtagelse og realisation af de enkelte sikkerheder.

Der foretages ikke offentlig ejendomsvurdering i Grønland og de vurderede værdiansættelser sker derfor ud fra bankens løbende erfaringer med handelsværdier ved gennemførte handler. Grønlandsbanken deltager ved 70 – 80 % af alle ejendomshandler i Grønland og har derfor et stort erfaringsgrundlag for denne vurdering.

Værdiregulering

Alle eksponeringer større end kr. 10.000 med objektiv indikation for værdiforringelse (OIV) vurderes individuelt med henblik på beregning af nedskrivning/hensættelse.

Alle eksponeringer med vurderet OIV, hvor der ikke er foretaget værdiregulering overføres til gruppevis vurdering sammen med øvrige eksponeringer. Til beregning af gruppevis nedskrivninger anvendes en model udviklet af foreningen af Lokale Pengeinstitutter. De beregnede bruttotabsprocenter er øget med 15 % for at tage højde for geografiske forskelle i modellens parametre. Ud over de beregnede gruppevis nedskrivninger er foretaget yderligere nedskrivninger som led i et ledelsesmæssigt skøn, herunder reserveret til tab på lån mindre end kr. 10.000, samt reserveret til yderligere tab på mindre forbrugslån, med en højere vurderet risiko.

De ledelsesmæssige skønnede tillæg er i overensstemmelse med regnskabsreglerne.

KREDITRISIKO

Der foreligger objektiv indikation på værdiforringelse af en eksponering, hvis en eller flere af følgende begivenheder er indtruffet:

- Låntager er betydelig økonomiske vanskeligheder
- Låntagers kontraktbrud, eksempelvis i form af manglende opfyldelse af betalingspligt
- Låntager er ydet lempelser i vilkår, der kun er ydet på baggrund af debtors økonomiske vanskeligheder
- Det er sandsynligt, at debitor vil gå konkurs eller på anden måde blive underlagt økonomisk rekonstruktion

Eksposering og nedskrivninger, inkl. gruppevise nedskrivninger, fordelt på brancher

2015	Brutto- eksponering 1.000 kr.	Andel af samlede brutto eksponeringer	Samlede nedskrivninger 1.000 kr.	Andel af samlede nedskrivninger
Offentlig	332.244	8 %	0	0 %
Erhverv:				
Landbrug og fiskeri	195.639	5 %	5.015	5 %
Industri og råstofudvinding	38.913	1 %	1.313	1 %
Energiforsyning	0	0 %	0	0 %
Bygge- og anlægsvirksomhed	370.082	9 %	19.081	17 %
Handel	344.820	8 %	11.830	11 %
Transport, restauration og hotel	223.361	6 %	4.442	4 %
Information og kommunikation	10.261	0 %	304	0 %
Finansierings-og forsikringsvirksomhed	75.440	2 %	0	0 %
Fast ejendom	605.146	15 %	6.597	6 %
Øvrigt erhverv	64.624	2 %	1.452	1 %
Erhverv i alt	1.928.286	48 %	50.034	45 %
Private	1.797.052	44 %	62.136	55 %
I alt	4.057.582	100 %	112.170	100 %
Heraf gruppevise			27.126	

KREDITRISIKO

2014	Brutto- eksponering 1.000 kr.	Andel af samlede brutto eksponeringer	Samlede nedskrivninger 1.000 kr.	Andel af samlede nedskrivninger
Offentlig	340.963	9 %	0	0 %
Erhverv:				
Landbrug og fiskeri	206.481	5 %	6.420	7 %
Industri og råstofudvinding	27.531	1 %	2.485	2 %
Energiforsyning	0	0 %	0	0 %
Bygge- og anlægsvirksomhed	365.462	9 %	23.726	25 %
Handel	314.129	8 %	7.056	7 %
Transport, restauration og hotel	226.966	6 %	2.486	3 %
Information og kommunikation	18.015	0 %	428	0 %
Finansierings-og forsikringsvirksomhed	70.890	2 %	97	0 %
Fast ejendom	570.206	14 %	4.992	5 %
Øvrig erhverv	54.497	1 %	579	1 %
Erhverv i alt	1.854.177	46 %	48.269	50 %
Private	1.807.632	45 %	48.707	50 %
I alt	4.002.772	100 %	96.976	100 %
Heraf gruppevise			18.551	

Såfremt belåningsværdien for en eksponering overstiger de maksimale krediteksponeringer, er den overskydende belåningsværdi ikke medregnet i tabellen.

KREDITRISIKO

Branchefordeling af udlån og garantier med OIV(1.000 kr.)

2015	Brutto-eksponering	Værdi af sikkerheder	Blanco	Individuelle nedskrivninger	Maksimal kreditrisiko
Offentlig	0	0	0	0	0
Erhverv:					
Landbrug og fiskeri	10.670	5.190	5.480	4.147	1.333
Industri og råstofudvinding	15.069	13.840	1.229	681	548
Energiforsyning	0	0	0	0	0
Bygge og anlægsvirksomhed	86.214	25.924	60.290	17.562	42.728
Handel	18.110	10.842	7.268	5.366	1.902
Transport, restauration og hotelvirksomhed	25.510	22.475	3.035	2.204	831
Information og kommunikation	1.220	0	1.220	185	1.036
Finansiering- og forsikringsvirksomhed	0	0	0	0	0
Fast ejendom	16.020	15.801	219	0	219
Øvrige erhverv	6.193	5.155	1.038	1.038	0
Erhverv i alt	179.006	99.227	79.779	31.183	48.597
Private	123.698	51.330	72.368	53.860	18.508
I alt	302.704	150.557	152.147	85.043	67.105

2014	Brutto-eksponering	Værdi af sikkerheder	Blanco	Individuelle nedskrivninger	Maksimal kreditrisiko
Offentlig	13.206	0	13.206	0	13.206
Erhverv:					
Landbrug og fiskeri	10.346	4.562	5.784	5.302	482
Industri og råstofudvinding	13.451	11.678	1.773	1.773	0
Energiforsyning	0	0	0	0	0
Bygge og anlægsvirksomhed	88.148	33.537	54.611	22.331	32.280
Handel	20.631	14.323	6.308	3.747	2.561
Transport, restauration og hotelvirksomhed	25.245	24.281	964	820	144
Information og kommunikation	340	0	340	298	42
Finansiering- og forsikringsvirksomhed	0	0	0	0	0
Fast ejendom	18.416	18.372	44	0	44
Øvrige erhverv	8.933	7.813	1.120	242	878
Erhverv i alt	185.510	114.566	70.944	34.513	36.431
Private	157.313	69.875	87.438	43.912	43.526
I alt	356.029	184.441	171.588	78.425	93.163

KREDITRISIKO

Årsag til værdiregulering på eksponeringer, hvorpå, der er foretaget individuel nedskrivning (1.000 kr.)

2015	Krediteksponering før nedskrivninger	Nedskrivninger	Regnskabsmæssig værdi	Sikkerheder	Maksimal kreditrisiko
Konkurs	2.467	2.467	0	0	0
Inkasso	34.217	18.546	15.671	14.489	1.182
Økonomiske vanskeligheder	142.461	64.030	78.431	34.647	43.784
I alt	179.145	85.043	94.102	49.136	44.966

2014	Krediteksponering før nedskrivninger	Nedskrivninger	Regnskabsmæssig værdi	Sikkerheder	Maksimal kreditrisiko
Konkurs	2.586	2.086	500	500	0
Inkasso	18.818	17.086	1.732	250	1.482
Økonomiske vanskeligheder	150.516	59.253	91.263	54.953	36.310
I alt	171.920	78.425	93.495	55.703	37.792

Kreditkvalitet på eksponeringer generelt

GrønlandsBANKEN har ikke udviklet scoringsmodeller, der dækker hele udlånsporteføljen.

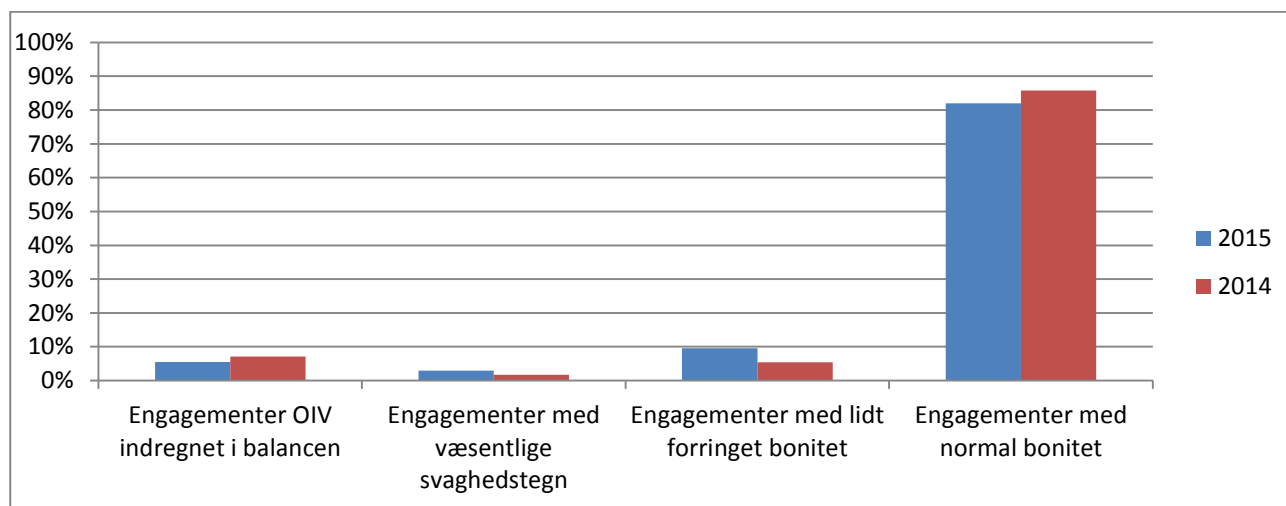
På erhvervseksponeringer sker en manuel scoring på en skala fra 1 – 5, med 1 som bedste score. På privateksponeringer er et scoresystem med en skala fra 1 – 11 under implementering. Dette er igangsat primo 2016.

Eksponeringer med restance eller overtræk > kr. 1.000

I 1.000 kr.	2015	2014
0 – 30 dage	6.383	16.628
31 – 60 dage	2.834	2.913
61 – 90 dage	5.676	2.956
> 90 dage	6.481	9.056
I alt	21.374	31.553

KREDITRISIKO

Krediteksponeringer efter nedskrivninger opdelt efter bonitet (i procent)

Grønlandsbanken har ingen "ikke værdiforringede udlån eller garantier", hvor der er foretaget lem-pelser i lånevilkårene.